

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

29. Jvspatron. unde & qualiter ortum, seu introductum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

PARAGRAPHVS II.

De juris patron. efformatione,
seu prima acquisitione.

Questio 29. In patronatus unde, & qualiter ortum seu intro ductum ?

Respondeo : attento primitiva Ecclesie usu, fundatio vel dotatio Ecclesiarum seu prebendarum jus istiusmodi non gignebat; cum hæc omnia fierent ex solo impulsu pietatis, & amore religionis propagandæ & conservandæ. C. de Luc. de jure. in sum. n. 3. Quin & SS. canonibus cautum, ut beneficii seu Ecclesie fundator dotatove nullam hinc potestatem consequeretur. *Can. moverint* 10. q. 1. non solum quod ad dispositionem, sed etiam quod ad honorem professionis præter illum, qui Christi fidelibus indifferenter exhibetur. Argumento *c. pia mentis* ab. q. 7. Lot. l. 3. q. 3. n. 3. frigescente deinde charitate, ex prudente Ecclesie consilio ad alliciendos fideles laicos ad Ecclesias fundandas & dotandas, per viam gratiæ & privilegiæ inductum, indultumque iis jus patronatus honorifici per speciem protectionis & defensionis (quæ aliàs advocacionis titulo veniebat) Ecclesiarum seu beneficiorum, maxime ab alienationibus rerum & reddituum in eas a se collocatorum. *c. filius*, 16. q. 7. C. Luca. *cit. num. 3.* Lott. *loc. cit. n. 5.* Mox etiam gratitudinis ergo concessum, ut patrono ejusve filiiis vergentibus ad egestatem ab Ecclesia de alimentis prospiceretur. *Can. quicumque*, 16. q. 7. ad exemplum patroni, qui in casu egestatis potest a suo liberto alimenta consequi. Lott. *juxta l. alimenta, de libert. num. 6.* & 7. Præterea ex Toletan. concil. 9. inductum, ut quamdiu viverent ipsimet fundatores, eis permitteretur, etiam offerre rectores idoneos Episcopis, per eos ordinandos & promovendos. *Can. decurrimus. eadem causa*, 16. q. 7. Lott. *num. 8.* SS. Canonibus interim necdum agnoscentibus facultatem ullam seu potestatem hoc ipsum jus offerendi (quod hodie jus præsentandi vocamus) trans ferendi de persona fundatoris in successores seu inter vivos, seu in ultima voluntate, Lott. *num. 9.* juxta Archid. *in c. hortatur. d. 71. num. 2.* Denique dum exinde fundatores confuessent in fundationis limine hanc legem adjicere, ut sibi alterive à se designato jus tale offerendi seu præsentandi unâ cum aliis prærogativis advocatiæ, honoris, alimentorum, præservaretur; Pontifices rati id minime eis invidendum, ut passim invitarentur tam clerici, quàm laici ad fundandas Ecclesias, jus generaliter iis concessere, adjectâ insuper permissione idem jus in alios transferendi; ac ita usureceptum est, ut modò non sit jus amplius extraordinarium & exorbitans, sed commune & ordinarium, ut satis ostendit totus iste de jurep. titulus in jure *Can. Lott. à num. 14.* Unde qui patronatum præterdit in Ecclesia, & si dicatur niti contra juris communis præsumptionem, secundum quod omnia beneficia præsumuntur libera; non tamen contra jus ipsum; cum potius sit secundum illud: aliud enim est aliquid refragari juris præsumptioni, aliud juri ipsi, ut Covar. *var. resol. l. 1. c. 17.* Lott. *num. 20.* & 21. de hac jurispat. introductione, processu, & incrementis vide Beroum *in rub. de judicis num. 57.* quem citat Lott. *cit. num. 21.* Atque ex his videtur, prærogativam illam jurispatro. unice prove-

P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.

nire & dependere à concessione Ecclesie, & differre ab aliis prærogativis, quòd radix illius & fundamentum sit gratitudo juxta dicta superius.

Questio 30. Quot modis nascatur, seu primò acquiratur jus. intellige quòd ad proprietatem, de acquirenda enim illius, quasi possessione quæretur infra, ubi de probatione juris.

Respondeo : ad duplicem generalem speciem restringi jurispat. novam seu primam efformationem seu acquisitionem, nempe ad illam, quæ dicitur de jure communi; & alteram, quæ dicitur de jure singulari, seu mero privilegio. C. Luc. *in sum. de jurep. num. 11.* ad posteriorem reducuntur modi acquirendi patronatum consuetudine & præscriptione. Prioris speciei, nimirum acquirendi illum ex juris communis dispositione, tres sunt modi: videlicet ex fundatione seu concessione fundi pro Ecclesia ædificanda, ex illius ædificatione, ex dotatione, seu assignatione reddituum sufficiente ad necessaria ministrorum seu rectoris beneficii, & luminaria &c. Corrad. l. 4. c. 4. num. 27. Lott. l. 2. q. 8. num. 1. Less. l. 2. de. just. c. 34. n. 22. cum communi juxta gl. *in c. pia mentis*, 17. q. 7. & Trid. *sess. 25. c. 9.* per hæc enim tria deducitur Ecclesia seu beneficium de non esse ad esse, ut Innoc. *in rub. de jurep. num. 2.* & his tribus constringitur tota activitas juris communis, ut videlicet concessio jurispat. ex quavis alia causa facta nullatenus possit referri ad ipsum jus commune, sed ad merum & nudum privilegium. Lott. *num. 3.* & 4. Porro hi modi disjunctivè seu discretivè ac singulariter ad dictam acquisitionem sufficiunt; non verò cumulativè requiruntur; veluti si quis vel dederit fundum, vel construxerit, vel dotaverit, efficiatur patronus C. de Luca *loc. cit. num. 14.* Corrad. *loc. cit. num. 2.* Barb. *cit. l. 3. juris Eccles. c. 13. num. 25.*

Questio 31. Qualiter ex dictis causis pluribus simul acquiratur patronatus ?

Respondeo : sicut unus solus esse potest patronus Ecclesie, si idem omnia tria præstitit, ita & plures simul esse possunt patroni, ut dum unus fundavit, alter extruxit, tertius dotavit, jurep. utpote individuo, pertinente tunc ad omnes in solidum. Bassa. n. 1. to. 2. pag. 109. Pirh. n. 8. de Luca. *loc. cit.* Proceditque id ipsum, fiuntque omnes in hoc casu æqualiter patroni jure comunione, non attendens inæquali concursu, quia stante juris individuitate, ille, qui plus erogat, sibi præjudicare dicitur, & consensum dare, ut sibi æqualis socius fiat, qui minus erogat, Card. de Luca *ibid. num. 15.* Imò si plures simul darent fundum, omnes erunt patroni in solidum cum construente & dotante. Pirh. *loc. cit.* Corrad. *loc. cit.* citans Vivian. l. 2. c. 2. num. 1. ita tamen ut istorum concurrentium ad donationem fundi non censetur, nisi unum suffragium ad præsentandum respectu construents vel dotantis. Idem è contra esse videtur, dum plures concurrunt ad constructionem vel constituendam dorem.

2. Ex his deducitur primò: si clericus (idem videtur de laico) de pecunia propria construat Ecclesiam in fundo Ecclesie, & clerico, & Ecclesie acquiri juspatrona. Bassa. *loc. cit. pag. 109. num. 2.* Secundò : si ex pecunia Ecclesie coemptus est fundus, & facta constructio, licet non ejus nomine, Ecclesie tamen acquiratur patronatus.

B 2

Bass.